

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100914

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алексеева Олена Сергіївна

2. Olena S. Alieksieieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 18-10-2023

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 17_2156

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29, 76.29.48, 76.29.48.21

Тема дисертації:

1. Оптимізація лікування аномальних маткових кровотеч у хворих з патологією щитоподібної залози
2. Optimization of treatment of abnormal uterine bleeding in patients with thyroid pathology

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вирішенню актуального питання акушерства та гінекології, а саме - уточненню клініко-патогенетичних аспектів виникнення аномальних маткових кровотеч у хворих із патологією щитоподібної залози для оптимізації лікувальних заходів щодо зниження ризику їх рецидивів. Для досягнення мети та вирішення встановлених завдань дослідження проводилося в 3 етапи. На першому етапі, після отримання результатів клініко-лабораторного обстеження, пацієнтки з АМК були розділені на дві клінічні групи (основну та порівняння) в залежності від наявності патології ЩЗ. Першу (основну) групу склали 60 жінок з аномальними матковими кровотечами та патологією ЩЗ, до другої групи (порівняння) увійшли 30 пацієнток з АМК. Усім 90 жінкам через наявність АМК проведено оперативне втручання в об'ємі гістерорезектоскопії в операційній відділенні оперативної гінекології з малоінвазивними технологіями КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня». У роботі використовували наступні методи дослідження: клінічні, біохімічні, імуноферментні, ультразвукові, доплерометричні, гістероскопічні, цитометричні, морфологічні та статистичні. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що були визначені частота, структура та характер

АМК у хворих із патологією щитоподібної залози, проведений аналіз соматичної та гінекологічної патології, що дозволило уточнити особливості АМК та виявити вплив гінекологічних та екстрагенітальних захворювань на виникнення АМК у жінок з АІТ. Доповнено наукові дані про клініко-патогенетичні особливості розвитку АМК у жінок з патологією ЩЗ, отримані відомості про стан ендометрія залежно від характеру маткового кровотоку, гормональних показників, наявності ериптозу у пацієнок із АМК. Уточнена роль доплерометричних показників (особливо стан аркуатних, радіальних та базальних судин ендометрія) в діагностиці АМК та ефективності лікувальних заходів. Уперше визначено роль ериптозу у розвитку АМК у хворих на АІТ, доведена активація процесів ериптозу за рахунок розвитку оксидативного стресу в еритроцитах, зміни фізико-хімічних властивостей фосфоліпідного бішару клітинних мембран в еритроцитах, що призводить до їх апоптозу. Співставлено та проаналізовано передопераційні дані УЗД матки, доплерометрії аркуатних, радіальних та базальних судин ендометрія з результатами гістерорезектоскопії та гістологічним дослідженням отриманого матеріалу для удосконалення діагностичних та лікувальних заходів. Визначені особливості морфологічної структури ендометрія залежно від причини АМК, наявності патології ЩЗ. Запропоновано комплексний метод лікувальних заходів для зниження рецидивів АМК у пацієнок з АІТ, розроблений алгоритм обстеження та ведення хворих. Отримані дані дозволили розширити знання про патогенез АМК у жінок з патологією ЩЗ і обґрунтувати доцільність удосконалення методів лікувально-реабілітаційних заходів для попередження рецидивів. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що проведене дослідження дозволило теоретично обґрунтувати та вирішити актуальне наукове завдання, що полягає у зниженні рецидивів АМК шляхом уточнення клініко-патогенетичних аспектів розвитку аномальних маткових кровотеч у жінок з патологією щитоподібної залози та оптимізації лікувальних заходів. Дефіцит тиреоїдних гормонів сприяє виникненню дисбалансу гонадотропної функції гіпофізу із подальшим зниженням стероїдогенезу та розвитком функціональної гіперпролактинемії та аномальних маткових кровотеч. Аномальні маткові кровотечі у поєднанні з гіпотиреозом пов'язані з активацією ериптозу, розвитком оксидативного стресу в еритроцитах і зміною фізико-хімічних властивостей фосфоліпідного бішару клітинних мембран в еритроцитах. На підставі проведених досліджень вдосконалено критерії діагностики АМК у жінок з АІТ із урахуванням гормонального статусу та факторів ериптозу, запропоновані об'єктивна оцінка стану ендометрія з використанням ультразвукового та доплерометричного контролю. Вибраний оптимальний патогенетично обґрунтований метод лікування АМК у жінок з АІТ, що сприятиме зниженню можливих рецидивів та частоти оперативного втручання. Удосконалення алгоритму діагностичних і терапевтичних заходів у жінок з АМК та АІТ спрямовані на усунення рецидивів захворювання шляхом своєчасного визначення порушень стану ендометрія, процесів ериптозу та своєчасного проведення гістерорезектоскопії з наступним призначенням лікування, що сприятиме зниженню рецидивів АМК у жінок з АІТ.

2. The dissertation focuses on the solution of the acute issue of obstetrics and gynecology, namely, clarifying the clinical and pathogenetic aspects of the occurrence of abnormal uterine bleeding in patients with thyroid pathology in order to optimize treatment plans and to reduce the risk of recurrence. To achieve the goal and solve the defined tasks, the research was conducted in three stages. At the first stage, after receiving the results of clinical and laboratory examination, patients with abnormal uterine bleeding were divided into two clinical groups (main and comparison) depending on the degree of thyroid pathology. The first (main) group consisted of 60 women with abnormal uterine bleeding (AUB) and thyroid pathology, the second group (comparison) included 30 patients with AUB. All 90 women underwent surgical intervention in the scope of hysteroresectoscopy due to AUB in the operating room of the surgical gynecology department with minimally invasive technologies of the Municipal Non-Commercial Enterprise of Kharkiv Regional Council "Regional Clinical Hospital". The following research methods were used in the work: clinical, biochemical, immunoenzymatic, ultrasound, dopplerometry, hysteroscopic, cytometric, morphological and statistical. Decrease in the indices of vascular resistance in the radial and basal arteries indicated a lowering the blood flow resistance in the endo- and myometrial areas and the presence of pronounced venous stasis in almost half of the observed patients, which requires a differentiated approach to the selection of treatment tactics aimed at improving blood flow and reducing venous blood filling in

the small pelvis. The research added scientific data on the clinical and pathogenetic features of AUB development in women with thyroid pathology. The information about the state of the endometrium depending on the nature of uterine blood flow, hormonal indicators, and the presence of eryptosis in patients with AUB was also received. The role of Doppler velocimetry indices (especially the state of the arcuate, radial and basal vessels of the endometrium) in diagnosing AUB and the effectiveness of treatment plans was clarified. For the first time, the role of eryptosis in AUB development in patients with AIT was determined. The study proved the activation of eryptosis processes due to the development of oxidative stress in erythrocytes, changes in the physicochemical properties of the phospholipid bilayer of cell membranes in erythrocytes, which led to their apoptosis. To reduce AUB recurrences in patients with AIT, a comprehensive treatment method was proposed, and an algorithm for patients' examination and management was developed. The obtained data expanded knowledge about AUB pathogenesis in women with thyroid pathology and substantiated the feasibility of improving the methods of treatment and rehabilitation to prevent disease relapses. The practical significance of the obtained results lies in theoretical substantiation and solution of the acute scientific problem of reducing AUB recurrence by clarifying the clinical and pathogenetic aspects of the development of abnormal uterine bleeding in women with thyroid pathology and optimizing their treatment plans. Deficiency of thyroid hormones contributes to an imbalance of the gonadotropic function of the pituitary gland with a subsequent decrease in steroidogenesis and the development of functional hyperprolactinemia and abnormal uterine bleeding. Abnormal uterine bleeding in combination with hypothyroidism is associated with the activation of eryptosis, the development of oxidative stress in erythrocytes and changes in the physicochemical properties of the phospholipid bilayer of cell membranes in erythrocytes. The conducted research helped to improve the criteria for AUB diagnosis in women with AIT taking into account the hormonal status and factors of eryptosis. An objective assessment of the state of the endometrium using ultrasound and Doppler velocimetry monitoring was proposed. The optimal pathogenetically justified method of AUB treatment in women with AIT was selected to reduce possible relapses and the frequency of surgical intervention. Improvements in the algorithm of diagnostic and therapeutic activities in women with AUB and AIT were aimed at eliminating recurrences of the disease by timely identification of endometrial disorders, eryptosis processes and timely hysteroresectoscopy followed by the appointment of treatment in order to reduce AUB relapses in women with AIT.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Алексеева ОС, Лазуренко ВВ, Лященко ОА, Сафонов РА, Стрюков ДВ, Афанасьев ІВ. Аномальні маткові кровотечі у жінок із патологією щитоподібної залози. Міжнародний медичний журнал. 2021;2:57-64.
- 2. Меліхова ТВ, Грищенко ОВ, Лазуренко ВВ, Сафонов РА, Алексеева ОС. Оптимізація діагностичних досліджень у пацієнок з аденоміозом та/або гіперпластичними процесами ендометрію. Репродуктивна ендокринологія. 2021;58:34-9.
- 3. Алексеева ОС, Овчаренко ОБ. Вплив аутоімунного тиреоїдиту на важкість перебігу аномальних маткових кровотеч. Вісник проблем біології і медицини. 2022;1:123-6.
- 4. Алексеева ОС, Лазуренко ВВ. Особливості соматичного та гінекологічного статусу жінок з аномальними матковими кровотечами, хворих на аутоімунний тиреоїдит. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022;7(6): 62-9.

- 5. Alieksieieva O, Harkavenko K, Posokhov Y, Prokopyuk V, Lazurenko V, Safonov R. Redox status and cell membrane alterations of circulating leukocytes and erythrocytes in abnormal uterine bleeding. *Problems of Endocrine Pathology*. 2023;80(1):7-16.
- 6. Алексеева ОС, Гаркавенко КВ. Морфофункціональна характеристика ендометрія у жінок з аномальними матковими кровотечами на тлі екстрагенітальної патології. *Вісник морської медицини*. 2023;1:100-6.
- 7. Алексеева ОС, Лазуренко ВВ, Сафонов РА. Лікувальна тактика при генітальному пролапсі у жінок з аномальними матковими кровотечами та патологією щитоподібної залози. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. 2023; 2: 69-72.
- 8. Алексеева ОС. Сучасне ведення жінок з аномальними матковими кровотечами. В: *Збірник тез міжвуз. конф. мол. вчен. та студ. «Медицина третього тисячоліття»*, Харків: ХНМУ, 2020, с.268-70.
- 9. Алексеева ОС. Удосконалення методів лікування аномальних маткових кровотеч у жінок з первинним гіпотиреозом на тлі АІТ. *Збірник мат. наук.-практ. конф. студ., мол. вчен. та лік. «КНІАСМ»*; 2020 Трав 22; Харків. Харків: ХНМУ; 2020, с. 46-7.
- 10. Лазуренко ВВ, Лященко ОА, Алексеева ОС. Пошук нових шляхів оптимізації лікування аномальних маткових кровотеч у жінок з первинним гіпотиреозом на тлі аутоімунного тиреоїдиту. В: *Збірник наук. робіт міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні досягнення медичних наукових досліджень в Україні та країнах ближнього зарубіжжя»*; 2020 Жовт 2-3; Харків:ХНМУ; 2020, с. 42-6.
- 11. Лященко ОА, Алексеева ОС, Афанасьєв ІВ. Особливості аномальних маткових кровотеч у жінок репродуктивного віку з патологією щитоподібної залози. В: *Збірник мат. міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми та стан розвитку медичної науки та практики в Україні»*; 2021 Черв 11-12; Дніпро: Організація наукових медичних досліджень «Salutem»; 2021, с. 18-21.
- 12. Лященко ОА, Овчаренко О Б, Алексеева ОС. Особливості аномальних маткових кровотеч у жінок репродуктивного віку з патологією щитоподібної залози. В: *Зб. мат. наук.-практ. конф. студ., мол. вчен. та лік. «КНІАСМ»*; 2020 Трав 12-14; Харків. Харків: ХНМУ; 2020, с. 38-9.
- 13. Лященко ОА, Алексеева ОС. Аутоімунний тиреоїдит, як один із факторів розвитку аномальних маткових кровотеч у жінок репродуктивного віку. В: *Збірник тез міжвуз. конф. мол. вчен. та студ. «Медицина третього тисячоліття»*, Харків: ХНМУ, 2021, с. 197-9.
- 14. Лященко ОА, Овчаренко ОБ, Алексеева ОС. Значення еритроцитозу в діагностиці аномальних маткових кровотеч. В: *Мат. наук.-практ. онлайн-конф. з міжн. участю «Проточна цитометрія в експериментальній та клінічній медицині»*, 2021 Квіт 29-30; Харків. Харків: ХНМУ; 2021, с. 12.
- 15. Алексеева ОС Роль гіпотиреозу у розвитку аномальних маткових кровотеч на тлі хронічного ендометриту у жінок репродуктивного віку. В: *Мат. XV Всеукр. наук.-практ. конф. мол. вчен. з міжн. участю «Актуальні питання клінічної медицини»*;2021 Лис 19; Запоріжжя. Запоріжжя, 2021, с. 6-7.
- 16. Алексеева ОС. Застосування препаратів прутняка у лікуванні аномальних маткових кровотеч на тлі патології щитоподібної залози.: В: *тез. доп. IV наук.-практ. конф. студ. та мол. вчен. з міжн. участю «Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації»*; 2022 Тра 19; Харків. Харків : Вид-во НфаУ; 2022, с. 89-90.
- 17. Alieksieieva OS. Morphofuntional characteristics of the endometrium of different clinical and pathogenetic variants of abnormal uterine bleeding. В: *Proceedings of International Scientific Congress «ISIC-2022»*; Kharkiv. Kharkiv; 2022, p.150-1.
- 18. Alieksieieva OS, Lazurenko V V, Vasylieva I A, Afanasiev IV, Kudin ID, Harkavenko KV. Features of ultrasound and dopplerometric endometry examination in autoimmune thyroiditis patients with abnormal uterine bleeding. *Journal of Education, Health and Sport (Poland)*. 2022; 12 (1): 539-550.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000931

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лазуренко Вікторія Валентинівна

2. Viktoriia V. Lazurenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7300-4868

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовиченко Юрій Петрович

2. Yurii P. Vdovychenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5768-0973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені

П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповал Ольга Сергіївна
2. Olha S. Shapoval

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Запорізький державний медико-фармацевтичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 45030873**Місцезнаходження:** пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Козуб Микола Іванович
2. Mykola I. Kozub

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7527-6437**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01896866**Місцезнаходження:** Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Карпенко Володимир Геннадійович
2. Volodymyr H. Karpenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0759-4078**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лахно Ігор Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лахно Ігор Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна